

Sygn. akt I UK 47/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania R. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania R.B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C. o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy – oddalił apelację ubezpieczonej R. B. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt VIII U (...), oddalającego odwołanie ubezpieczonej od decyzji organu rentowego z dnia 29 stycznia 2013 r., znak (...), którą organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wobec nieuznania jej przez komisję lekarską ZUS za osobę niezdolną do pracy.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do

rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Autor skargi wskazał na następujące zagadnienie: „Czy sąd powszechny rozpoznający sprawę cywilną (w sensie formalnym) o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy może badać prawidłowość ostatecznego orzeczenia o zaliczeniu ubezpieczonej do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w szczególności ustalać czy istnieją przesłanki, które w świetle przepisów prawa materialnego stanowiły podstawę jej podjęcia, czy też jest związany takim orzeczeniem (jego osnową)?”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych. W odpowiedzi nie zawarto odrębnego wniosku o zwrot kosztów postępowania w zakresie trybu tzw. „przedsądu” określonego w art. 398⁹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie

jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie wykazał istnienia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim swoją kwestię sprowadza do postawienia pytania bez powiązania tego pytania z konkretnie wskazanym przepisem (przepisami) prawa. Brakuje w takim – zacytowanym wyżej – ujęciu uzasadnienia wniosku z art. 398⁴ § 2 k.p.c. przedstawienia odpowiedniej jurydycznej argumentacji (zasadzającej się na wskazanych regulacjach prawnych), którą wykazanoby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Co więcej sam autor skargi wskazuje w uzasadnieniu wniosku, że sygnalizowaną kwestią zajmował się już Sąd Najwyższy w zacytowanych w skardze orzeczeniach.

Między innymi w wyroku z dnia 14 czerwca 2012 r., I UK 17/12, LEX nr 1229807, Sąd Najwyższy stwierdził, że orzeczenie w przedmiocie stopnia niepełnosprawności nie wywiera bezpośredniego wpływu na ustalenie niezdolności do pracy koniecznej dla przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Powinno być jednak wzięte pod rozagę w trakcie prowadzenia postępowania dowodowego i przy dokonywaniu ustaleń faktycznych koniecznych do poprawnego stosowania art. 57 w związku z art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zaskarżony wyrok Sądu drugiej instancji nie jest sprzeczny z przedstawionym wyżej (powoływanym w skardze) stanowiskiem judykatury w zakresie omawianej kwestii. Sąd Apelacyjny w (...) uzupełnił postępowanie dowodowe, dopuszczając dowód z dokumentacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. , związanej z zaliczeniem ubezpieczonej do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Sąd drugiej instancji oceniając prawo ubezpieczonej do renty z tytułu niezdolności do pracy – w całym zespole okoliczności faktycznych sprawy – uwzględnił także dokumentację Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności związaną z zaliczeniem ubezpieczonej do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w tym

między innymi orzeczenie wydane przez ten zespół o zaliczeniu ubezpieczonej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z 16 grudnia 2013 r.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.